

La Diaconie de la Beauté versterkt band tussen geloof en kunst

“Kerk teruggeven aan kunstenaars en omgekeerd”

Zuster Faustina bad om barmhartigheid tegen het geweld. © RR

Faustina, zieneres en mystica

Faustine is een avondvullende theatervoorstelling met tekst en muziek van Daniel Facérias. Michael Lonsdale neemt de regie voor zijn rekening. Het stuk vertelt het verhaal van zuster Maria Faustina Kowalska. Die Poolse zieneres en mystica leefde in de eerste helft van de 20ste eeuw. In een van de verschijningen had Jezus haar opgedragen de goddelijke barmhartigheid te verspreiden. Zuster Faustina overleed in 1938, op amper 33-jarige leeftijd. In 2000 werd ze heilig verklaard.

“In klooster werd ze dienaar van alle anderen.”

“Het stuk ontrafelt de heiligheid van zuster Faustina”, legt Daniel Facérias uit. “Daarvoor baseerde ik me op wat haar spirituele vader schreef, de zalige priester Michał Sopoćko. Hij begreep als geen ander wie zij was. Op basis van zijn anekdotes maakte ik de voorstelling. Voor ze intrad, was zuster Faustina zeer arm. In die tijd moest je een bruidsschat meebrengen om in te treden. Slechts één klooster wilde haar opnemen op voorwaarde dat ze een jaar buitenshuis ging werken om die bruidsschat te betalen. Daarna werd ze in het klooster de dienaar van alle anderen. Dat droeg allemaal bij tot haar heiligheid.”

Zuster Faustina leefde toen het nazisme opkwam. “Zodoende heeft ze ons ook vandaag nog veel te zeggen”, vindt Facérias. “Ze had een gevoel dat het met de joden slecht zou aflopen. Ze bad om barmhartigheid tegen het geweld waarmee de wereld toen geconfronteerd werd. Dat is een boodschap die nog steeds actueel is.”

Met *Faustine* is schrijver-componist Facérias niet aan zijn proefstuk toe. Eerder maakte hij al voorstellingen over onder anderen Maria, Sint-Bernardus en de heilige Thérèse van Lisieux. (GDC)

La Diaconie de la Beauté versterkt de band tussen kerk en kunstenaars.

Dat stellen initiatiefneemster Anne Facérias en acteur Michael Lonsdale.

“Het zou toch mooi zijn als kunstenaars zo het geloof herontdekken?”

GEERT DE CUBBER / Het onderschrift onder haar mails verraaft de missie van Anne Facérias: “*La Beauté sauvera le monde*”. Samen met haar echtgenoot – muzikant en schrijver Daniel Facérias – is ze de drijvende kracht achter *la Diaconie de la Beauté*. Dat netwerk van gelovige kunstenaars en artiesten is over heel Frankrijk en zelfs in Rome actief. *Tertio* zocht de beweging op in Parijs.

Dienst van de kerk

“*La Diaconie de la Beauté* wil kunstenaars teruggeven aan de kerk en de kerk teruggeven aan kunstenaars”, antwoordt Anne Facérias op de vraag hoe we de beweging moeten omschrijven. “Samen met bisschop Dominique Rey van Fréjus-Toulon en ondersteund door Frans kardinaal Paul Poupard begon het initiatief in 2012 in Rome, op het moment van de synode over de nieuwe evangelisatie. Na een ontmoeting met de synodevaders werden we daar gezonden.” Het project geniet daarenboven de sympathie van meerdere kardinalen en Franse bisschoppen. “Met onze beweging willen we een dienst aanbieden voor de evangelisatie van artiesten, zodat ze de geloofsweg terugvinden”, vervolgt Facérias. “De diaconie van de Waarheid en de traditionele caritas bestaan al. Kardinaal Poupard (voormalig president van de *Pauselijke Raad voor Cultuur, nvdr*) vroeg zich af waarom Schoonheid geen weg tot diaconie kon zijn.”

Drie pijlers

De beweging steunt op drie pijlers: ontmoeting en gebed, artistieke evenementen en zogenaamde *Maisons d'artistes*. “Spirituele ontmoeting en gebed zijn uitermate belangrijk”, benadrukt Facérias. “We zijn met kleine groepen actief in 12 Franse steden. Gewoonlijk bidden we samen de vespers en luisteren we aansluitend naar een getuigenis van een kunstenaar: welke invloed heeft zijn of haar geloof op de artistieke visie?”

Cannes

“De artistieke evenementen moet je vooral beschouwen als manifestaties die over God spreken”, luidt het. “Dat gebeurt door meerdere kunstvormen: film, beeldhouwkunst, muziek, theater. In Cannes organiseren we elk jaar het *Festival Sacré de la Beauté*, tijdens het filmfestival. Ook geven we theatervoorstellingen zoals *Faustine* (zie *linkerkolom, nvdr*). Dat stuk ging in première op 18 mei in Cannes. Daarna speelden we onder meer in Toulouse, Orléans en Parijs en deden we een tournee op de eilanden Mauritius en Réunion.” De *Maisons d'artistes* van hun kant staan nog in de kinderschoenen. “Momenteel is er één operationeel in Nantes”, zegt Facérias. “Maar er zijn plannen voor bijkomende huizen.”

“We onderzoeken de mogelijkheid met een groep te beginnen in België”, stelt Facérias. “Vooral in het Brusselse hebben we geregeld individuele vragen. Veel mensen hebben al interesse getoond. Het zou mooi zijn, mochten we met een voorstelling naar België kunnen komen om nader kennis te maken.”

Kunstenaars onthalen

La Diaconie de la Beauté wil de band tussen geloof en kunst zowel herstellen als versterken. “In de middeleeuwen waren kunst en geloof één. Je vond de kunstenaars op het voorplein van de kerken. Daarna hebben ze beetje bij beetje de kerk verlaten. Het is vandaag noodzakelijk aan hen die plaats terug te geven. We willen met onze beweging de kerk helpen kunstenaars te onthalen. Dat is niet eenvoudig: een artiest wil tegelijk ergens deel van uitmaken en zijn vrijheid behouden. Maar het slaat aan: nu zijn goed 3.000 kunstenaars bij *la Diaconie de la Beauté* aangesloten. Van beeldende kunstenaars of schilders tot dansers, zangers en muzikanten. Het zou toch mooi zijn als dat hen helpt de weg naar het geloof terug te vinden?”

Bekende kunstenaars

La Diaconie de la Beauté mag verschillende bekende Franse artiesten en kunstenaars tot haar leden rekenen. Een opvallende naam is die van acteur Michael Lonsdale. De inmiddels 85-jarige Lonsdale is wellicht het meest bekend van zijn rol als Tibhirine-broeder en dokter Luc in *Des hommes et des dieux*, waarvoor hij in 2011 de *César* voor de beste mannelijke bijrol kreeg. Lonsdale getuigt geregeld over zijn weg naar het katholieke geloof. Pas op zijn 22ste werd hij gedoopt – toch ongewoon voor die tijd. “Het was een beslissend moment in mijn leven”, vertelt hij in de marge van een voorstelling van *Faustine*. “In mij verscheen iets nieuws. Het is alsof ik mijn identiteit vond. Het doopsel was een vertrekpunt in

mijn bestaan. Mijn begeleider, priester Pie Raymond Régamey, heeft mij aangemoedigd in die spirituele queeste. Gezien mijn verlangen acteur te worden, stuurde hij me naar Ambroise-Marie Carré. Die dominicaan was in Saint-Roché aalmoezenier van de kunstenaars. Hij raadde me de theaterschool van Tania Balachova aan, die beslissend was voor mijn carrière.”

Ontmoeten

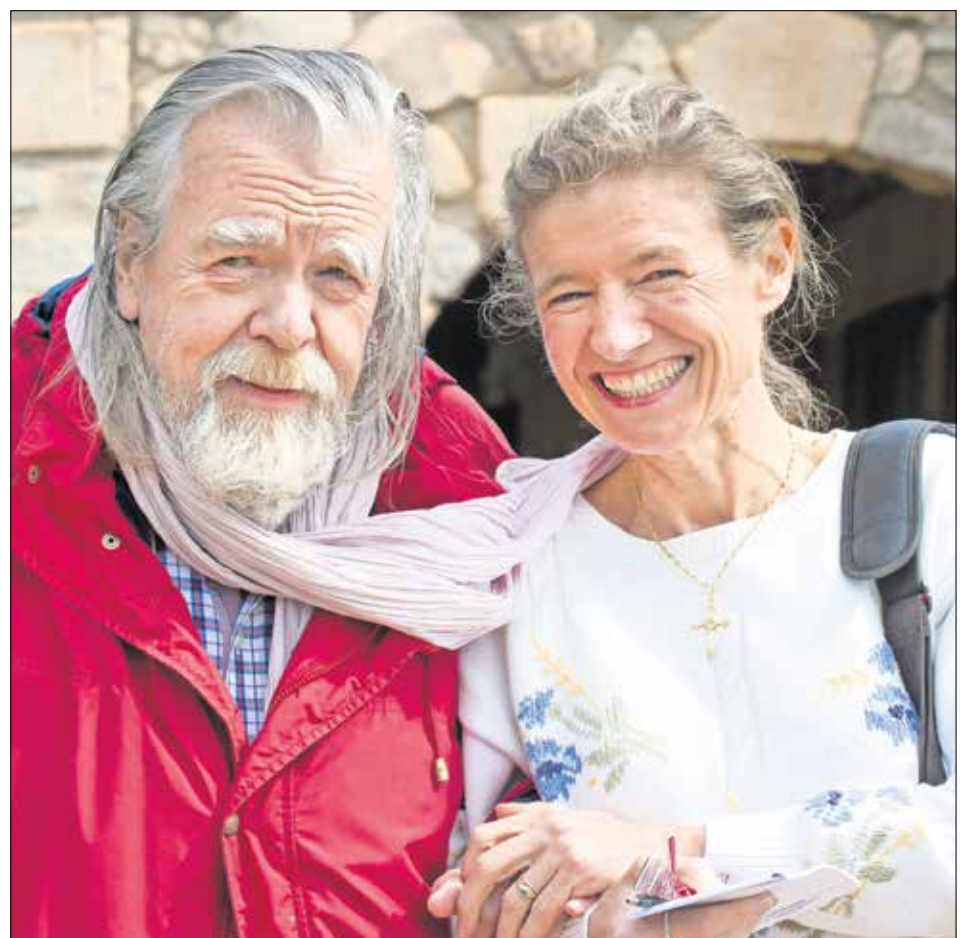
Zijn betrokkenheid bij *la Diaconie de la Beauté* hoeft dan ook niet te verwonderen. “Het is een belangrijke beweging voor mij”, geeft Lonsdale aan. “Ze maakt de band mogelijk tussen kunstenaars en kerk, tussen kunstenaars en gebed. We ontmoeten elkaar, broederlijk en eenvoudig. Als erevoorzitter ondersteun ik de activiteiten, zoals het *Festival Sacré de la Beauté*.”

Frère Luc

Ook zes jaar na de release van *Des hommes et des dieux* kleeft het personage van broeder Luc aan de Franse acteur. “*Frère Luc* had een stralend maar discreet geloof. Hij is een heilige omdat hij leefde in de diepte die Christus van ons verlangt. Zijn naaste liefhebber... Er is geen grotere liefde dan zijn leven te geven voor wie men liefheeft. Vandaag is hij nog altijd in mij aanwezig. In gebed richt ik mij tot hem.”

Evangelie

Op zijn gezegende leeftijd droomt Lonsdale van stilte. “Ik droom ervan biddend te spelen”, mijmert hij. “Ik wil nog altijd de Schoonheid dienen zoals ik gedaan heb in de voorstellingen en de films waarin ik rollen mocht vertolken. Mijn grootste zorg: zoveel mogelijk de heiligen en het evangelie leren kennen.”

“We ontmoeten elkaar, broederlijk en eenvoudig”, stelt Michael Lonsdale (naast Anne Facérias). © RR